

به‌پا، به‌پا! رفیقی جان‌باخت

گزارشی از قتل یک فعال زیست‌محیطی

مصی ش.

در شب ۲۵ اکتبر امسال جوانی ۲۱ ساله به نام رمی فرس^۱ در درگیری با پلیس سرکوب‌گر فرانسه در شهر تسته^۲ در منطقه‌ی تارن^۳ (در جنوب فرانسه) جان سپرد. رمی که از حامیان فعال حفظ محیط زیست بود، در تظاهراتی که در روز ۲۵ اکتبر در مخالفت با پروژه‌های اقتصادی که به نابودی محیط‌زیست طبیعی منطقه می‌انجامد، شرکت داشته است.

این پروژه‌ی پرخرج و بی‌فایده، پروژه‌ی احداث سد سی‌ونس^۴ در تارن است. پروژه‌های که از سال‌ها قبل شروع شده است و مخالفین سرسختی دارد. مردم این ناحیه با ساختن این سد شدیداً مخالف هستند. ولی عده‌ای از سیاستمداران محلی، شورای شهر، کارمندان عالی‌رتبه‌ی اتاق کشاورزی و دولت، بنا به منافع و سودجویی‌های خاص خود، در برنامه‌ریزی این پروژه مشارکت داشته‌اند، و با وجود مخالفت‌های جدی بخشی از مردم محلی و فعالین زیست‌محیطی، بر پیاده‌سازی و اجرای آن پافشاری دارند. جالب این‌که حتی بسیاری از کارشناسان نیز پرخرج بودن و بی‌فایده بودن این پروژه و پیامدهای زیست‌محیطی منفی آن را تصدیق کرده‌اند. گفته می‌شود که برای پیاده‌سازی این پروژه بیش از سی‌هزار درخت از جا کنده شده است.

ماه‌هاست که مخالفین احداث این سد، انجمن یا کلکتیوی به نام «دفاع از منطقه^۵» تشکیل داده و تمام سعی خود را کرده‌اند که این پروژه لغو شود. در روز ۲۵ اکتبر هزاران نفر در منطقه‌ی تارن گردهم آمدند تا بار دیگر اعتراض خود را به اجرای این پروژه اعلام کنند در سوی دیگر، پلیس فرانسه نیز نیروهای سرکوب محلی خود را بسیج کرده بود: بیش از ۲۵۰ پلیس ضدشورش و ژاندمرم مسلح به نارنجک و گلوله‌های پلاستیکی، برای مهار و سرکوب تظاهرات در محل حاضر شدند. حضور پلیس ضدشورش در منطقه‌ای که غیر مسکونی‌ست و کارخانه و یا ساختمانی اداری در آن وجود ندارد، معنایی جز عزم جدی دولت برای سرکوب مخالفین نداشته است. طبعاً وجود این تعداد پلیس به خودی خود سبب تحریک معترضان و ایجاد تشنج شده است. به ویژه آن‌که پلیس آموزش دیده‌ی فرانسه (همانند سایر کشورهای اروپا) حتی در سطح شهرها و در مقابل انظار همگان و رسانه‌های جمعی نیز ابایی از این امر ندارد که برای آغاز تشنج و درگیری‌ها، از تکنیک‌های تحریک‌آمیز استفاده کند. نباید فراموش کرد که تعدادی از معترضین از حدود پنجاه روز پیش در اعتصاب غذا به سر می‌بردند. این اقدام پس از آن بود که آن‌ها بارها و بارها و به شیوه‌های مختلف از دولت خواسته بودند که این پروژه

1. Rémi Fraisse

2. Le Testet

3. Tarn

4. La Barrage de Sivens

5. Zone A Défendre (ZAD)

را لغو کند. پلیس ادعا دارد که نخست تعدادی از آنارشیست‌ها با کوکتل مولوتف به پلیس حمله کردند. جای شگفتی نیست که پلیس سرکوبگر، مثل همیشه، عمل خودش را واکنشی به رفتار معترضین اعلام کرده است.

پس از مرگ جوان ۲۱ ساله، دولت و رسانه‌ها بی‌وقفه می‌گویند: در این تجمع اعتراضی هم «مخالفین مسالمت‌جو» و هم «مخالفین خشونت‌طلب» حضور داشته‌اند و در واقع «مخالفین خشونت‌طلب» سبب شدند که پلیس دست به خشونت بزند!

البته دولت از مدت‌ها قبل به آن منطقه لشکرکشی کرده بود و وجود مخالفین رادیکال پروژه را دلیل گماشتن تعداد زیادی پلیس و ژاندمرم در آن منطقه جلوه می‌داد. دولت از این طریق هدف دیگری را هم دنبال می‌کرده است و آن ایجاد وحشت و تفرقه بین مخالفین پروژه بود. در واقع دولت با بیان اینکه عده‌ای آنارشیست اهداف خرابکارانه‌ی دیگری در آنجا دنبال می‌کنند، قصد داشت هم در صفوف مخالفین تفرقه ایجاد کند و هم حضور پلیس سرکوب‌گر را توجیه کند.

رمی فرس با نارنجکی کشته شد که «غیرکشنده» خوانده می‌شود. با لین حال، وزیر کشور از فردای مرگ رمی استفاده از این نارنجک‌ها را توسط ژاندمرمی ممنوع اعلام کرد.

در پایان این نکته را هم باید اضافه کنم که در سال‌های اخیر در فرانسه ما اغلب شاهد مقاومت و مخالفت سرسختانه در مقابل پروژه‌هایی بوده‌ایم که به نابودی محیط زیست طبیعی منجر می‌شوند. در همین راستا شاهد رادیکالیسم قابل تحسینی از جانب هواداران محیط زیست (طبعاً منظورم «حزب سبز فرانسه» نیست) بوده‌ایم. پروژه‌ی دیگری که در این سال‌ها با مخالفت و اعتراضات جمعی زیادی روبرو شده است، پروژه‌ی *تردام.د.لاند*^۶ است، که به احداث یک فرودگاه جدید مربوط می‌شود.

پس از مرگ رمی فرس، هزاران نفر در شهرهای مختلف جمع شدند. در شهر تولوز^۷ محل تولد رمی، تظاهرکنندگان شعار می‌دادند «**به‌پا! به‌پا! رفیقی جان‌باخت**». امروز (چهارشنبه ۲۹ اکتبر) هم در بسیاری از شهرها تظاهراتی در مقابل مراکز پلیس برپا شد. برگزارکنندگان این تظاهرات اعلام کردند که:

«برای ادای احترام به رمی و برای زنده نگاه داشتن نام او در لین تجمع‌ها شرکت می‌کنیم و از همه مهم‌تر، تا لغو کامل این پروژه از مبارزه دست بر نمی‌داریم.»

6. Notre -Dame – des -Landes

7. Toulouse